

Asia: VN/13192/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain, eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain sekä tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta

1 Yleiset huomiot

Yleiset huomionne esityksestä

KT Kuntatyönantajat kiittää lausuntopyynnöstä.

KT Kuntatyönantajat kannattaa valvontalain muuttamista esityksen mukaisesti EU:n markkina- ja valvonta-asetuksen toimeenpanemiseksi kansallisesti sekä sitä, että ehdotetut uudet viranomaisten toimivaltuudet soveltuisivat niin EU-sääntelyn piiriin kuuluvien, kuin myös EU-tasoisien sääntelyn ulkopuolella olevien työkäyttöön tarkoitettujen teknisten laitteiden markkina- ja valvontaan. Tämä yhdenmukaistaa viranomaisten toimivaltuuksia teknisten laitteiden turvallisuuspuutteiden valvonnassa. Se on myös tarkoituksenmukainen valmistajan, sen edustajan, maahantuojan tms. taloudellisen toimijan oikeudellisen aseman kannalta, riippumatta siitä kuuluuko tekninen laite EU-tasoisien sääntelyn piiriin vai ei.

Ehdotetut muutokset edistävät sisämarkkinoiden häiriötöntä toimintaa. KT:n näkemyksen mukaan markkina- ja valvontaan liittyvät ehdotukset edistäisivät tuotteiden käyttäjien parempaa suojaamista ja työturvallisuutta.

Viranomaisten toimivaltuuksien laajentaminen voi, esityksen vaikutusarvion mukaisesti, vaikuttaa ennaltaehkäisevästi rikkomusten tapahtumiseen. Toisaalta muutokset parantavat niiden elinkeinonharjoittajien asemaa, jotka noudattavat huolellisesti teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuutta koskevia säännöksiä ja vastaavasti vähentävät säännöksiä noudattamattomien elinkeinonharjoittajien saamaa kilpailuetua.

2 Markkinavalvontaviranomaisten uudet toimivaltuudet; työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain (44/2006) 19 b ja 21 a §

Uusi 19 b §: verkkorajapintoihin ja verkkotunnukseen kohdistuvat toimivaltuudet

Ehdotettavassa uudessa pykälässä säädettäisiin ministeriön verkkorajapintaan ja verkkotunnukseen liittyvistä toimivaltuuksista. Sen mukaisesti ministeriö voisi päätöksellään velvoittaa palveluntarjoaja poistamaan tekniseen laitteeseen viittaavaa sisältöä verkkorajapinnalta tai antamaan loppukäyttäjälle selkeä varoitus verkkorajapintaan pääsyn yhteydessä.

Esitys toimivaltuuksista ja niiden muodostumisesta kaksipuolaisesta kokonaisuudesta siten, että ministeriön tulisi käyttää ensin kevyempiä toimivaltuuksien ennen turvautumista ankarampiin toimivaltuuksiin, on kannatettava. KT pitää hyvänä, että toimivaltuuksien käyttö markkinavalvonnassa asetetaan korkealle ja, että niitä käytetään viimesijaisesti esim. työssä käytettäviin teknisiin laitteisiin, jotka aiheuttavat vakavan riskin terveydelle, turvallisuudelle tai omaisuudelle.

Uusi 21 a §: valehenkilöllisyyden käyttö teknisiä laitteita hankittaessa

Ehdotetussa uudessa pykälässä säädettäisiin ministeriön ja aluehallintoviraston oikeudesta hankkia teknisiä laitteita valehenkilöllisyyttä käyttäen. Se pohjautuisi markkinavalvonta-asetukseen, jonka mukaisesti toimivaltaisilla viranomaisilla on oltavat valtuudet ostaa tuotenäytteitä tutkittavaksi myös valehenkilöllisyyden turvin.

Valehenkilöllisyyden käyttäminen voi olla välttämätöntä viranomaisvalvonnan toteuttamiseksi verkon välityksellä tehtävissä hankinnoissa, jotka usein edellyttävät henkilötietojen käyttämistä. Valehenkilöllisyyttä voitaisiin esityksen mukaisesti tarvita myös tilanteessa, jossa talouden toimija ei suostu toimittamaan tuotetta viranomaisen sitä pyytäessä.

Esitys valehenkilöllisyyden käytöstä on perusteltu.

3 Eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annettuun lakiin (1016/2004) ehdotettavat muutokset

Eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annettuun lakiin (1016/2004) ehdotettavat muutokset

Esitykset eräiden teknisten laitteiden valvonnasta annettuun lakiin tehtävistä tarvittavista viittauksista markkinavalvontaa ja tuotteiden vaatimustenmukaisuutta koskevaan asetukseen, sekä asetuksesta johtuvat muutokset seuraamuksia koskevaan sääntelyyn, ovat perusteltuja EU-asetuksesta johtuvien edellytysten mukaisina.

4 Muut työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettuun lakiin ehdotettavat muutokset

Muut työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettuun lakiin ehdotettavat muutokset

Esitys työsuojeluviranomaisen ilmoitusvelvollisuuden laajentamisesta poliisille esitutkintaa varten siten, että ilmoitusvelvollisuus koskisi myös ihmiskauppaa ja törkeää ihmiskauppaa on kannatettava. KT yhtyy esityksen arvioon siitä, että tämä lisäisi työsuojeluviranomaisen asiantuntemuksen hyödyntämistä kyseisten tapauksien osalta ennen syyteharkintaa ja käsiteltäessä asiaa tuomioistuimessa.

Myös työsuojeluviranomaisen velvollisuudesta tehdä jatkossa ilmoitus poliisille tapauksista, joiden osalta viranomaisen on havainnut työntekijän terveyttä tai turvallisuutta työpaikalla koskevien EU:n kemikaaliturvallisuus-säännösten vastaista menettelyä, on perusteltu.

Lisäksi esityksellä laajennettaisiin työsuojeluviranomaisen oikeutta saada salassa pidettäviä tietoja toisilta viranomaisilta työolosuhteiden valvontaa varten. Tämän lisäksi esityksen mukaisesti tulotietojärjestelmästä annettua lakia muutettaisiin yhdenmukaisesti työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain sisältämän sääntelyn kanssa. Lakien muutosten myötä tulorekisterin tietoja olisi mahdollista hyödyntää myös työolosuhdevalvonnassa. KT:n yhtyy esityksen arvioon siitä, että ehdotetut muutokset edistäisivät työolosuhdevalvonnan tarkoituksenmukaista kohden-tamista sellaisiin valvontakohteisiin, joiden toiminnassa on todennäköidemmin laiminlyöntejä. Lisäksi on kannatettavaa, että tulorekisteristä saatavat tiedot mahdollistaisivat esimerkiksi työtapaturman tutkinnassa oikean työnantajatahon varmistamisen sekä sen, että palkanmaksua koskevia tietoja voitaisiin hyödyntää jatkossa työsuhteen olemassaolon selvittämiseen ja varmentamiseen myös työolosuhdevalvonnassa.

Lisäksi nykyisellään valtioneuvoston asetuksen tasolla oleva sääntely asbestipurkutyöstä työsuojeluviranomaiselle tehtävän ennakoilmoituksen sisällöstä ehdotetaan osittain siirrettäväksi lain tasolle. Esityksessä ehdotetaan myös tehtäväksi muutoksenhakua koskeviin säännöksiin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettuun lakiin (808/2019) liittyvät muutokset. Nämäkin esitykset ovat perusteltuja mm. henkilötietojen käsittelyn ja yksityisyyden suojan edellyttämän säädösperustan vuoksi.

5 Muita huomioita

Muita huomioita

-

Kukka Anna
Kunnallinen työmarkkinalaitos